

culari, sed de statu perfectionis in genere loquatur, ut in superiori capite notavi. Quid vero in aliis locis D. Thomas senserit, postea videbimus. Eadem assertio facile potest inductione probari, quia et a principio in suscipiendo monachatu ita observatum est, ut ex Dionysio et Basilio supra probavimus. Et juxta Concilium Toletanum X, in professione monachorum scriptura postulabatur, c. *Omnes*, 27, q. 1. Denique ita nunc in omnibus religionibus idem observatur; quamvis enim non omnes easdem cæremonias in sua professione observent, omnes aliquem ritum externum et solemnitate adhibent. Et congruentia optima est, quia et ad satisfactionem Ecclesiæ, oportet quod actus sit publicus et notorius, et ad ædificationem et rectum ordinem spectat, ut cum forma certa, et decenti ac sacro ritu, tam insignis vitæ mutatio et tam perfecti status assumptio fiat.

17. *Absolute et simpliciter non est necessaria solemnitas accidentalis.* — Dixi autem moraliter hoc esse necessarium, quia in rigore non est necessarium ad valorem actus, nisi aliud vel communi vel privato religionis jure declaratum sit; et ita non est illa necessitas absoluta et simpliciter, sed ad melius esse, ut omnia decenter et ordinate fiant. Unde in casu aliquo potest ille status constitui sine hac externa solemnitate, quod maxime potest contingere in professione tacita, vel in casu, quando ad vitandum scandalum vel infamiam, oportet secreto profiteri. Quanquam in utroque casu ac semper supponi debeant aliquæ circumstantiæ, quasi solemnizantes actus, ut est legitima ætas, probatio, seu novitatus sufficiens, et delatio ce ti habitus, vel exercitium talium actionum professorum in professione tacita, vel, in expressa, traditio in manu legitimi prælati facta, etiam si privatim et occulte, ac sine aliis ordinariis cæremoniis fiat. Contra hanc vero assertionem, et fere contra omnia dicta circa prædictam divisionem militare videntur, quæ de solemnitate voti tractat Vasquez, 1. 2, disputat. 165, cap. octavo, sed illius sententiam in capite sequenti expendemus.

18. *Secundum assertum.* — Secundum assertum est, vota substantialiter solemnitas, licet convenientia et congruentissima sint ad statum religiosum assumendum, et ideo ordinariè ita fiant, nihilominus non esse simpliciter necessaria seu essentialia ad illum statum constituendum. Prior pars hujus assertionis probatione non indiget. Posterior vero nunc

solum suadet, quia illam tantam votorum solemnitate ad illum statum constituendum, nec jure divino positivo nec humano, nec etiam ratione efficaci, vel satis probabili, persuaderi potest esse necessariam. Et ideo non est gratis asserendum nec admittendum, cum potius contraria pars sit consentanea et antiquissimo et novissimo usui Ecclesiæ, et ratione satis efficaci ostendi possit. Quæ omnia majori confirmatione indigent; non tamen possumus illam commode prosequi, nisi prius propriissimam voti solemnitas rationem et differentiam ejus ab omni voto simplici, quamcumque participationem solemnitas habente, diligentius explicemus; ideoque in hoc prius immorabimur, et postea ad probationem prædictæ assertionis revertemur. Vota autem solemnitas multiplicia sunt, præsertim castitatis, paupertatis et obedientiæ; et fortasse alia nonnulla esse possunt, in quibus solemnitas non est ejusdem rationis, quamvis cum proportionem quadam inveniatur. Et ideo, licet hæc quæstio de voto solemnitas generatim, et in communi ab auctoribus disputetur, visum mihi est prius illam in particulari tractare de voto castitatis, quia in eo res est magis controversa, et difficultas clarius potest in illo percipi ac definiri, et inde facilius poterit ad cætera vota solemnitas resolutio accommodari.

CAPUT VI.

UTRUM SOLEMNITAS SUBSTANTIALIS VOTI RELIGIOSI CASTITATIS, IN BENEDICTIONE ALIQUA VEL CONSECRATIONE, AUT ALIO EXTERNO RITU POSITA SIT.

1. *Supponenda.* — Suppono duplex esse votum solemnitas castitatis, ordinis sacri, ac religiosi status, juxta caput unicum de Voto, in 6, et in præsentem solum tractari de voto annexo professioni religiosæ, quod religiosum in titulo capitis vocamus, quanquam de altero obiter aliquid attingemus, et latius de illo dicemus inferius, lib. 9, generatim de voto castitatis tractantes. Suppono secundo, votum religiosum castitatis duplicem moralem effectum habere: unus est maxime proprius, quia dirimit præcedens matrimonium ratum, non consummatum; alius est, quia impedit et annullat matrimonium postea contractum, quem effectum habet etiam votum castitatis clericorum in sacris, non autem votum simplex castitatis; nam, licet impediatur matrimonium ne licite contrahatur, non tamen irritat illud, re-

gulariter loquendo; quod addo propter vota quædam simplicia Societatis Jesu, de quibus suo loco dicemus. Hæc omnia in sequentibus sunt probanda et late tractanda; nunc autem illa supponimus, quia necessaria sunt ad solemnitate substantialem voti castitatis religiosæ explicandam. Nam, licet votum non sit solemnitas, quia hos effectus habet, cum ipsi effectus posteriores sint ipso voto solemnitas, et potius quia solemnitas est, ideo illos effectus habeat, nihilominus virtus efficiendi tales effectus, vel illud, quidquid est, unde tale votum vim dirimendi habet, et efficaciter impediendi matrimonium, est voti illius solemnitas, nec aliter potest a nobis melius dignosci aut declarari. Quid ergo illud sit, et in quo consistat, in præsentem inquirimus. Et quia variæ sunt opiniones, quæ longam examinationem requirunt, ideo per diversa capitula singulas expendemus, de illisque iudicium feremus.

2. *In quo consistat substantialis solemnitas voti.* — Prima ergo sententia ponit hanc solemnitate in quadam consecratione spirituali, benedictione, vel alio simili sacro ritu. Hæc videtur fuisse sententia D. Thomæ, 2. 2, q. 88, art. 7, ubi sic ait: *Solemnitas voti attenditur secundum aliquid spirituale, quod ad Deum pertineat, id est, secundum aliquam benedictionem, vel consecrationem, quæ ex institutione Apostolorum adhibetur in professione certæ regulæ.* Et id magis explicans in art. 9, ait: *Solemnitas voti in quadam spirituali benedictione et consecratione consistit.* Ex quo in art. 11 colligit, hoc votum esse indispensabile, quia res semel Deo consecrata, quamdiu permanet in suo esse, non potest non esse consecrata; unde satis declarare videtur, consecrationem ipsam esse quasi formalem causam solemnizantem votum. Fundamentum D. Thomæ est, quia unicuique rei adhibenda est solemnitas proportionata, ut in militia et matrimonio ipse exemplificat; et idem est in testamentis, contractibus, et similibus. Sed votum est promissio Deo facta; ergo ejus solemnitas in aliqua spirituali et divina benedictione vel consecratione consistere debet. Unde in solutione ad primum et tertium, vocat D. Thomas hanc consecrationem seu benedictionem, spirituales et divinam, quia Deus est principalis auctor ejus, licet per ministerium hominis fiat. Et hac ratione dicit, votum solemnitas fortorem obligationem apud Deum habere quam simplex, et peccatum contra illud gravius esse. Potestque hæc sententia confirmari ex antiquo usu similia vota emittendi cum solemnitas bene-

dictione et consecratione, ut de monachis refert Dionysius, c. 6, et ult. de Ecclesiast. Hierarch.; et de sacris virginibus Ambrosius, ad Virginem Ipsam, c. 5, ubi professionis et consecrationis meminit; et plura refert Gratianus, 20, q. 1, et 27, q. 1; denique Medina, d. lib. 4 de Sacror. homin. continent., controvers. 7, c. 35, pro hac sententia refert Francum quemdam, Abbatem Affliginiensem. Sed ille, in verbis quæ ipse refert, solum dicebat, benedictionem habitus monachalis, quæ in usu est multarum religionum, non esse contemnendam, nec habitum hujusmodi semel susceptum posse libere in habitum clericalem commutari, quod longe diversum est.

3. *Vera sententia affirmat non fieri votum solemnitas ratione alicujus sacre benedictionis, vel consecrationis.* — Hæc vero sententia, intellecta prout verba sonant, et a nobis relata est, aliis Theologis fere omnibus displicuit. Præsertim Scoto, in 4, dist. 38, quæst. unica; Durando, quæst. 2. Et ex Thomistis illam refellit Cajetanus, d. art. 7; Palud., in 4, dist. 38, q. 4, art. 4, in fine. Et refertur etiam Hervæus, Quodlib. 12, q. 21. Et late sententiam hanc impugnat Medina supra, c. 35 et 36; et Sancius, lib. 7 de Matrim., disp. 25, n. 1; et mihi etiam improbanda videtur. Dicendum ergo est, votum non fieri substantialiter solemnitas ratione alienius sacre benedictionis vel consecrationis. Probatur primo, quia id, sine quo votum potest esse solemnitas, non est substantialis solemnitas ejus, nec ad illam essentialiter pertinet, ut est per se notum, quia sine substantiali seu essentiali forma aut proprietate non potest subsistere. Unde, licet non omne id, sine quo non potest res subsistere, sit essentialis vel substantiale, quia potest esse conditio necessaria, nam ultra essentialia seu substantialia, multa possunt esse necessaria ut res subsistat, nihilominus e contrario, omne id, sine quo potest res subsistere, de substantia vel essentia illius non est, quia primum fundamentum rei est totum id quod ad substantiam ejus pertinet. At votum potest esse solemnitas substantialiter absque ulla consecratione aut benedictione; ergo solemnitas substantialis in tali consecratione non consistit. Consequentia est evidens, et minor probatur primo in professione tacita, quæ sine ulla consecratione aut sacra cæremonia fit, et habet annexum votum solemnitas castitatis.

4. *Instantia solvitur.* — Dicitur, ipsam consecrationem habitus professorum esse quamdam

virtualem consecrationem personæ, quatenus præcedit ipsius habitus benedictio; sed hoc nihil juvat, quia etiam necessarium non est ut habitus sit benedictus, ut est per se notum; vel etiamsi sit, fieri potest ut sit communis novitiis, tam in externa forma quam in benedictione. Et tunc delatus talis habitus non magis consecrabit personam post annum probationis quam antea; imo nec per se sufficet ad tacitam professionem, ut infra videbimus. Præterquam quod ridiculum est dicere, consecrari personam, eo quod habitum benedictum ferat, tum quia benedictio habitus est valde extrinseca personæ; tum quia habitus non facit monachum, sed est aliquale signum professionis ejus. Aliter vero probatur minor principalis rationis, quia etiam expressa professio et votum solemnne fit in multis religionibus sine spirituali benedictione et consecratione, ut in Societate, et in religione sancti Dominici, in qua (ut Cajetanus notavit) prius fit professio cum votis solemnibus, et postea benediciuntur vestes, ac proinde benedictio, quæ ibi intervenit, votum solemnne supponit, non ergo illud solemnizat. Et Medina addit, multas religiones esse nunc in Ecclesia, ut mendicantes omnes, et nonnullas monachales, quæ talem benedictionem non agnoverint, et nihilominus earum vota æque solemnna sunt in sua substantia ac aliarum religionum.

5. *Probatur secundo.* — Secundo principaliter argumentari possumus, quia fieri potest ut, stante eadem consecratione et benedictione, votum non sit solemnne; ergo signum est substantialem solemnitatem talis voti non consistere in consecratione. Consequentia est evidens, quia repugnat formam adesse, et eo modo, quo potest, inesse seu informare, et effectum suum non conferre; ergo si consecratio est ipsa solemnitas voti, et illa adest, et personam vere consecrat, non potest votum non esse solemnne, quia (juxta illam sententiam) solum est solemnne votum quod habet conjunctam consecrationem, vel potius quod est tali consecrationi annexum. Ergo e contrario si stat votum esse annexum consecrationi vere consecranti personam, et non esse solemnne, non fit solemnne per talem consecrationem. Probatur ergo antecedens imprimis in voto solemnni sacerdotum, quia (ut recte ait Cajetanus) potuisset Ecclesia instituere ut sacerdotes voverent castitatem, et non manerent inhabiles ad matrimonium; nam hæc duo distincta sunt; et qui potuit utrumque simul introducere, potuisset etiam unum sine altero

ordinare. Tunc autem eadem esset consecratio et benedictio personæ, et consequenter votum esset annexum eidem consecrationi, et nihilominus non esset solemnne. Ergo solemnitas non consistit formaliter et per se in illa consecratione.

6. *Confirmatur in voto castitatis, quod a principio emittebant scholastici in Societate Jesu.* — Deinde probatur idem in voto religiosæ castitatis, quia in Societate Jesu fiunt vota scholasticorum, et coadjutorum cum publica solemnitate satis sacra, scilicet, in manibus Prælati habentis in manibus sacram Eucharistiam, et nihilominus vota sunt simplicia, et in principio nullo modo reddebant personam inhabilem ad matrimonium. Idemque esse potuisset, etiamsi solemnne benedictio adjungeretur, si intentio et institutio eadem esset. Item nihil repugnaret approbari a Summo Pontifice statum vivendi religiosum, in quo homines perpetuo se cultui divino consecrarent, et professio cum tribus votis essentialibus et sacra benedictione fieret; et nihilominus personæ voventes ad matrimonium inhabiles non fierent, ac subinde vota essent tantum simplicia; ergo sacra benedictio non dat per se substantialem solemnitatem solemnni voto religiosæ castitatis. Consequentia est clara ex dictis, et antecedens videtur per se notum, quia nulla ratio repugnantia reddi potest, et quia videmus approbasse Ecclesiam quamplures religiosos vivendi modos, habentes varios modos obligandi ad castitatem; cur ergo non posset illum adungere, cum in eo nulla major repugnantia inveniatur? Denique ratio a priori est, quia nulla consecratio aut benedictio humana potest per se reddere personam inhabilem ad matrimonium; nam si sacerdotalis ordinatio aut episcopalis consecratio hoc per se non præstat, quomodo aliæ inferiores consecrationes per se id conferent? At vero etiam solum votum castitatis per se non reddit personam inhabilem ad matrimonium, ut nunc supponimus, et infra in lib. 9 probabimus; ergo nec tale votum potest fieri solemnne per adjectionem sacra benedictionis, vel ex eo quod alicui consecrationi annexum sit.

7. *Instantia solvitur.* — Responderi potest ex D. Thoma, d. q. 88, art. 11, consecrationem religiosam per se reddere inhabilem personam ad matrimonium, quia consecratio reddit inhabilem rem consecratam, ad alios repugnantem usus, ut sumitur ex Levitici ultimo; usus autem matrimonii repugnat conse-

cracioni personæ religiosæ, et ideo adjuncto voto reddit illam inhabilem ad matrimonium vi sua, et sine alio jure talem inhabilitatem inducente. Sed hoc revera probabile non est. Primo quidem quia, ut dicebam, altior est consecratio personæ sacerdotalis vel pontificalis, et tamen illa vi sua non reddit personam inhabilem ad matrimonium, ut est certum ex Paulo, 1 ad Timoth. 3, et Titum 1, et ex usu Ecclesiæ antiquo, et in lib. 9 ostendetur latius. Dices id esse verum de consecratione sola per se sumpta; secus vero adjuncto voto castitatis, quod per illam statim solemnizatur. Sed hoc etiam est manifeste falsum, nam si Ecclesia nullum votum castitatis adjunxisset ordinationi sacrae, et sacerdos faceret votum castitatis, sua ordinatione non fieret inhabilis ad matrimonium; imo, si uxorem duceret, licet male faceret, matrimonium esset validum; ergo inhabilitas illa non provenit per se ex consecratione, adjuncto voto. Idem obijci potest de voto continentia religiosæ, quia, secluso Ecclesiæ statuto inhabilitate talem personam, etiamsi emittat votum castitatis in manu Prælati cum intentione se obligandi ad continentiam, et ad abstinendum a vinculo conjugali, quantum potest, et a Prælato benedicatur, et suo modo consecratur, seu dicitur divino obsequio, non ideo persona fiet inhabilis ad matrimonium, quia nec voluntas privata voventis habet per se potestatem ad inducendum hunc effectum; nec benedictio per se similem potestatem habet, nec ad hunc finem confertur; et ideo nec utraque simul potest talem inhabilitatem inducere, nisi alia positiva institutio intercedat.

8. *Secunda responsio ac sententia.* — In quo constituat Vasquez voti solemnitatem. — Aliter responderi posset ad omnia dicta, consecrationem per se solemnizare votum, etiamsi tale votum personam voventem non reddat inhabilem ad subsequens matrimonium. Nam hoc non esse de ratione voti solemnne, sed potius posse votum esse solemnne, et non irritare matrimonium postea contractum, sentiunt Medin. supra, c. 24; et Vasq. 1. 2, disp. 165, c. 8, n. 11, ubi declarat, vim illam inhabilitandi personam ad matrimonium, non esse ad votum solemnne necessariam; sed esse effectum quemdam jure humano annexum solemnni voto: *Sine quo tamen, inquit, votum vere solemnne manere posset.* Unde solemnitatem voti in hoc solum constituit, quod sub certa regula approbata, juxta ritum et cæremonias in eadem regula constitutas, publice nuncu-

patur, cum traditione perpetua ex parte voventis et acceptantis.

9. Probat hanc sententiam primo ex cap. unico, de Voto, in 6, ubi interrogatio proponitur, quod votum dici debeat solemnne, et ad matrimonium dirimendum efficax; et expendit duo distincta ibi proponi, ac proinde solemnitatem voti non esse efficacem ad matrimonium dirimendum. Et confirmat, quia si efficacia esset ipsa solemnitas, respondere debuisset Pontifex, illud votum esse solemnne, quod est efficax ad matrimonium dirimendum, seu quod inhabilem reddit voventem ad matrimonium contrahendum. Non sic autem respondet, sed ait: *Illud solum votum debere dici solemnne, quantum ad matrimonium post contractum dirimendum, quod solemnizatum fuerit per susceptionem sacri ordinis, aut per professionem factam in religione.* Ac si diceret (ait Vasquez), *illud esse solemnne, quod sub certo quodam, et præscripto modo nuncupatum est; modus enim ille vicem habet solemnitatis.* Confirmat secundo, et declarat hoc amplius quia interroganti quodnam votum inhabilitet ad matrimonium, simplex an solemnne, respondendum erit, solemnne; si vero rursus interroget quodnam sit solemnne, profecto, si solemnitas esset inhabilitas, respondendum esset illud votum esse solemnne, quod inhabilitat ad matrimonium. At hæc responsio frivola esset, ut est per se clarum, quia ultimum responsum cum prima interrogatione coincideret; ergo respondendum est illud votum esse solemnne, quod certa quadam et præscripta forma effectum est; hæc igitur est solemnitas voti, non inhabilitandi vis. Tandem id tacite confirmat, quia alias sequeretur, antiquitus, quando in Ecclesia religiosi vovendo castitatem non fiebant inhabiles ad matrimonium, vota illorum non fuisse solemnna, quod non videtur admittendum.

10. Juxta hanc ergo doctrinam posset supradicta sententia exponi, ut per consecrationem, seu benedictionem spiritualem personæ voventis nihil aliud intelligat, quam ipsum actum, quo aliquis solemniter divino cultui et obsequio dicatur; nam revera illa dicitur quædam hominis consecratio et sanctificatio, maxime cum voto firmatur; et consequenter votum annexum tali consecrationi per illam solemnizari, sive inhabilitet personam ad matrimonium, sive non inhabilitet. E contrarioque nullum esse votum solemnne sine aliqua consecratione, id est, dedicatione ad divinum obsequium, sub aliqua forma præscripta et so-

lemni: nam per professionem tacitam etiam fit talis dedicatio perpetua, et in ea necessaria est aliqua externa forma præscripta, licet illa non in benedictione verbali vel cæremionali, ut sic rem declarem, sed in alio publico actu, vel usu religioso consistat. Quod autem talis consecratio et vera solemnitas voti sine inhabilitate ad matrimonium inveniri possit, juxta sententiam hanc nullum inconueniens reputatur.

11. *Prædicta sententia singularis est.* — Hæc sententia imprimis mihi est singularis; Vasquez enim nullum ejus auctorem refert, et omnes Doctores in duobus sequentibus capitibus referendi pro comperto supponunt, omne votum castitatis, quod non irritat matrimonium contractum vel contrahendum, quomodocumque fiat, esse simplex, licet solemnitatem externam et accidentalem habere possit; et e converso, omne votum, proprie et theologice solemnne, irritare matrimonium, vel præcedens non consummatum, vel saltem subsequens; et consequenter omne castitatis votum, quod hujusmodi effectum efficere non potest, esse simplex, quia omne votum castitatis aut simplex est aut solemnne. Unde etiam Cajetanus, art. 7, dixit potuisse per Ecclesiam fieri, ut votum castitatis annexum ordini sacro simplex esset, et non solemnne, utique si non inhabilitasset personam ad matrimonium, sed tantum naturalem obligationem voti castitatis induceret; hoc autem locum non haberet, si solemnitas substantialis voti, in modo tantum emittendi tale votum, ut sacræ ordinationi annexum, consisteret. Idemque de voto annexo professioni religiosæ dici potest; nam potuisset Ecclesia non dare tali voto efficaciam inhabilitandi personam ad matrimonium, vel irritandi, ut infra videbimus. Et tunc, licet in exteriori ritu, eodem modo fieret, non esset solemnne in ea proprietate in qua nunc loquimur.

12. *Votum substantialiter solemnne inhabilitat ad matrimonium.* — Quod si nomen hoc voti solemnne in alia significatione accipiatur, erit de nomine contentio, et in æquivoco laboravimus, non distinguendo inter solemnitatem mere externam, quam nos accidentalem appellamus, et quasi internam, quam substantialem vocamus, quia illa est quæ adæquate distinguit votum solemnne a simplici, ut de his votis nunc tractamus. Nam omnis extrinseca solemnitas potest in simplici voto inveniri, ut sumitur ex c. *Per tuas*, de Voto, ubi votum ingrediendi religionem dicitur solemniter

emissum. Ubi addit Innocentius, votum illud dici solemniter factum, quia in præsentia abbatis et multorum emissum fuerat, non tamen fuisse solemnne, eo modo quo votum continentiae religiosæ solemnne dicitur. Et idem sentit Abbas, adjungens forte intervenisse publicum instrumentum, cum præsentia abbatis, quod civilem (ut sic dicam) solemnitatem auget. Additque Innocentius, etiam alia vota peregrinationis vel terræ sanctæ, si cum externo ritu solemnne fiant, posse dici solemnne; sicut, ait, *solemnne dicitur propter solemnitatem vulgi.* Ita ergo in præsentia dicimus, etiam votum absolutum continentiae, ordinis, vel religionis, si ita fiat, ut non inhabilitet personam ad matrimonium, posse dici solemnne solemnitate vulgi, non tamen propria theologica solemnitate, de qua tractamus.

13. Quod verum esse censeo, etiamsi loquamur de aliqua solemnitate externa ex institutione Ecclesiæ necessaria ad valorem voti. Idem enim posset Ecclesia ordinare in votis simplicibus, saltem gravioribus ac perpetuis; utique, ut non essent valida, nisi coram testibus, vel prælato, vel aliqua simili circumstantia; et nihilominus votum sic factum non transcenderet gradum voti simplicis, prout nunc illud adæquate contra solemnne distinguimus, etiamsi vulgari vel civili modo posset dici solemnne, sicut testamentum, aut alienatio, vel contractus, rite facta, dicuntur solemnne; ubi vox *solemnne*, nihil aliud significat quam esse valida, et debito modo facta; hic autem plus ad votum solemnne requirimus, nimirum, quod sit validum, non solum ad obligandum, sed etiam ad inhabilitandum personam. Ac denique, ne de voce contendamus, supponimus nos ita loqui cum communi Doctorum, de solemnne voto. Unde consequenter dicimus, solemnitatem in modo nuncupandi votum, nisi talis sit, ut votum sic factum non solum sit validum ad obligandum ad continentiam perpetuam, sed etiam ad irritandum matrimonium, non esse sufficientem ad constituendum votum solemnne proprie, sed tantum vulgari modo.

14. Hæc ergo supposita vocis significatione, quod ad rem attinet, addimus votum castitatis, etiamsi peculiari ritu externo et solemnne ab Ecclesia ordinato, et ad valorem voti requisito fiat, non posse, ex vi talis solemnne, habere vim inhabilitandi personam, nisi in ipsa institutione Ecclesiæ id specialiter expressum et additum sit; ideoque non posse esse solemnne substantialiter ex vi talis ritus, sive

nomine consecrationis, aut benedictionis, aut solemnne externæ, sive quocumque alio nomine appelletur. Et hoc in sequentibus capitibus magis explicabitur et confirmabitur. Neque contra hanc doctrinam induci potest caput unicum de Voto, in 6; quin potius illam confirmat. Fatemur enim ibi supponi, posse votum habere aliquam solemnitatem sine efficaciam dirimendi matrimonium, quod etiam probat d. c. *Per tuas*, et communis modus loquendi; sed illa solemnitas præcise sumpta accidentaliter est et vulgaris, et ideo in interrogatione proposita in illo capite additur: Quod votum debeat esse solemnne, et ad dirimendum matrimonium efficaciam. Ubi secunda particula determinat et declarat priorem, et ita distinguuntur tanquam quid generale et determinatum, ut interrogatio ad votum substantialiter solemnne definiatur. Et ideo nihil obstant illa verba, quominus efficaciam voti ad inhabilitandam personam solemnitatem ejus substantialiter compleat; licet ordinarie requiratur vel supponatur aliam vulgarem solemnitatem, ut in capite præcedenti diximus.

15. *Solvuntur argumenta in contrarium allata.* — Unde ad primam confirmationem, et alteram ponderationem Pontificii responsi, dicimus non potuisse Pontificem convenienter respondere, illud votum esse solemnne cum efficaciam ad dirimendum matrimonium, quod inhabilitare potest personam; nam hoc esset idem per idem æquivalentibus verbis repetere, et nullam lucem sua responsione quæsito afferre. Optime igitur respondet, declarando, cui voto efficaciam illa conveniat, et sic ait, solum in voto solemnne per susceptionem sacri ordinis, vel per professionem religionis approbatæ inveniri. Ubi significat quidem, in voto habente efficaciam illam supponi aliquam solemnizationem externam; declarat autem non cuicumque solemnitati simili, sed illis duabus quas exprimit, inditam esse illam efficaciam, quæ talia vota faciat speciali modo et quasi per antonomasiam solemnne. Unde cum subdit: *Reliqua vero vota, etc.*, plane indicat alia omnia vota castitatis, quæcumque hunc effectum non habent, esse simplicia, etiamsi secundum quid et vulgari modo solemnne fieri possint. Et hoc etiam indicant illa exclusiva verba: *Declaramus, solum illud votum debere dici solemnne, quantum ad matrimonium post contractum dirimendum*, id est, simpliciter, ac propria et canonica solemnitate. Unde altera explicatio in argumento sub juncta plane destruit textum, quia Pontifex

non dicit votum esse solemnne, quia fit modo præscripto, nam hoc etiam votis simplicibus convenire potest; sed dicit votum solemnizationem cum tali proprietate solum esse, quod tali vel tali modo fit.

16. *Respondetur ad secundam confirmationem.* — *Advertendum circa responsionem Bonifacii.* — *Ultimæ confirmationi satisficit.* — Ad secundam confirmationem dicimus, interroganti quod votum irritet matrimonium, simplex an solemnne, recte responderi solemnne, quod inhabilitat ad matrimonium; quod si rursus ille interroget quodnam sit solemnne votum, vere quidem posset responderi esse illud quod irritat matrimonium. At vero, supposita priori interrogatione, non esset accommodata responsio respectu interrogantis, quia in eadem ignorantia relinqueretur; ideoque tunc melius respondebitur eo modo quo respondet Pontifex, esse illud quod sacro ordini, vel professioni religionis approbatæ annexum est. Si autem absolute aliquis inciperet interrogando quod sit votum solemnne, optime respondebitur ei, esse illud quod vim habet irritandi matrimonium; nam per effectum satis apte solemnitas illa explicatur. Si autem ulterius interrogetur quod votum illum effectum habeat, tunc optime et convenienter dabitur Bonifacii responsum. Unde nunquam oportet respondere, votum solemnne esse, quod præscripto ritu et forma fit; imo hæc responsio supposita est; nam interrogatio intelligenda est de voto solemnne, proprio et speciali modo; et illa responsio est de voto, generali et vulgari modo, solemnne appellato. Circa illud autem Pontificium responsum obiter notari oportet, datum esse de voto continentiae solemnne, prout nunc est in Ecclesia, et non prout esse posset. Nam absolute posset per Ecclesiam fieri, ut vota annexa ordini sacro et professioni religiosæ, essent simplicia, et ut alia vota non sic annexa essent solemnne, ut partim dictum est, et partim in sequentibus ostendemus. Ad ultimam confirmationem concedo, si quando fuit in Ecclesia votum castitatis annexum religioni, et non inhabilitans personam ad matrimonium, non fuisse solemnne, ut distinguitur a simplici, sed absolute fuisse simplex. An vero aliquando fuerit talis usus in Ecclesia, et e contrario, an omne votum habens nunc illum effectum sit solemnne, in sequentibus, et præsertim tomo sequenti, tractando de instituto Societatis, dicetur.

17. *Opinio Vasquez est aliena a questione*

proposita, et a mente et doctrina D. Thom. — Ex quibus manifestum est, illam sententiam non posse accommodari ad primam opinionem in principio positam; quia illa non loquitur de solemnitate tantum externa et vulgari, sed de illa quæ vim confert dirimendi matrimonium. Et præcipue aliena est illa declaratio a mente D. Thomæ, qui aperte loquitur de solemnitate, cui adeo repugnet matrimonium, ut nec de absoluta potestate Pontificis, aut valere aut licere possit. Sic ergo negatum a nobis est, talem solemnitate posse ex sola consecratione, aut benedictione provenire. Unde ad fundamentum illius opinionis respondemus, solum procedere de solemnitate extrinseca pertinente vel ad ornatum actus, vel ad summum ad actus valorem in sua intrinseca specie et obligatione; et de hac solemnitate procedunt exempla inducta, et ratio seu proportio ab eis sumpta. Et sic fatemur, aliquam consecrationem aut benedictionem esse solemnitate proportionatam, ut emissio talis voti decenter et ornate fiat; non tamen inde fit vel esse necessariam ad valorem, vel sufficere ad prædictam efficaciam actus, nisi per aliquam legem id instituat, multoque minus esse per se et natura sua sufficientem ad dandam actui substantialem solemnitate, quæ in efficacia ad inhabilitandam personam consummatur. Nec aliud probat antiquus usus talis consecrationis aut benedictionis.

18. *Satisfit sententiæ D. Thomæ.* — Sed quid ad D. Thomam? *Medin.*, d. lib. 4, *Controv.* 7, c. 35 et 36, omnino contendit, D. Thomam illam opinionem, ut sonat, docuisse, et in ea re falsam sententiam tenuisse vel approbasse. Idque, inter alia, suadere conatur ex veterum Thomistarum expositione, qui, ut votum solemnne castitatis esse indispensabile defenderent, per eam benedictionem nescio quid monacho indelebiter imprimi docuerunt, ut ille ait. Nihilominus Soto, lib. 7 de *Just.*, q. 2, art. 5, et in 4, dist. 38, q. 2, art. 1, exponit D. Thomam, ut non intellexerit, benedictionem solemnem, quæ externo ritu, et cæremoniis ac orationibus fit, dare voto formaliter aut efficienter substantialem solemnitate vel efficaciam ad inhabilitandum personam voventem ad matrimonium; sed per illam, tanquam per quoddam signum, solemnitate voti explicasse, quia cum illa induci solet. Et hanc expositionem sequuntur multi moderni Thomistæ, et Sancius supra; et mihi etiam non videtur credibile, existimasse D. Thomam exter-

nam benedictionem per se posse, aut aliquid imprimere voventi, aut dictos morales effectus infallibiliter et ex se habere, quia talis assertio valde absurda est, et nullo fundamento nixa, ut probant supra adducta. Verumtamen etiam difficile intelligitur quomodo illa benedictio sit certum signum solemnitate voti substantialis, cum et sine tali benedictione possit dari votum proprie solemnne, et super emittentem vota tantum simplicia possit cadere talis benedictio. Probabile ergo est, quod supra dicebam, D. Thomam per consecrationem et benedictionem nihil aliud intellexisse, quam ipsammet traditionem qua profitens religionem seipsum religioni tradit, et docuisse hanc esse voti solemnitate; et sic coincidit illa opinio cum alia capite sequenti tractanda. Et tacite sic etiam exponit D. Thomam Petrus Soto, lect. 5 de *Matrim.*, ad finem.

CAPUT VII.

UTRUM SOLEMNITAS VOTI CASTITATIS CONSISTAT IN DONATIONE SEU TRADITIONE SUI IPSIUS, QUAM RELIGIOSUS DEO ET RELIGIONI FACIT.

1. *Traditio religiosi facta religioni distinguitur re ipsa a voto castitatis.* — Supponit hæc quæstio, in professione religiosa duo intervenire: unum est donatio quædam, quam religioni religiosus de seipso facit, quando illum statum assumit, eamque Prælatum nomine religionis acceptat; de qua infra tractando de professione status religiosi latius dicendum est; aliud est votum castitatis, quod in se non est donatio, sed promissio soli Deo facta, ut ex primo libro de Voto suppono, præsertim in c. 14. Unde ista duo distincta sunt, non tantum ratione (ut quidam cogitasse videntur), sed re ipsa, tum quia donatio sui, quam religioni religiosus facit, nec est materia voti castitatis, neque habet pro objecto et materia corpus proprium in ordine ad castitatem servandam, sed in ordine ad obsequium et subjectionem religionis; tum etiam quia illa donatio seu traditio non est differentia contrahens votum, vel unum aliquid cum illo componens secundum rationem, ut in d. c. 14 ostendi. Tum denique quia duo illa mutuo sunt separabilia; posset enim illa donatio sola fieri sine voto castitatis, ut fit ab aliquibus donatis seu conversis, et olim fiebat voluntate parentum de filiis parvulis, ut infra tractando de ingressu religionis videbimus. Et e contrario votum castitatis fieri potest etiam in manibus

alicujus prælati, et cum solemnitate externa, sine alia donatione voventis, ut olim fortasse a sacris virginibus fiebat; et licet tunc forte non inhabilitaret personam ad matrimonium, posset tamen Ecclesia id instituere, ut ex dicendis patebit. Sunt ergo illa duo in re distincta: nunc vero in professione religiosa simul fiunt, et quasi conjunguntur moraliter ad unam professionem religiosam quasi artificiose componendam. Hac ergo veritate supposita, merito investigamus an donatio illa, voto castitatis adjuncta, sit illa solemnitas, ratione cujus votum illud vim habet inhabilitandi personam ad matrimonium.

2. *Secunda opinio affirmat solemnitate voti castitatis formaliter consistere in dicta traditione.* — Secunda principalis opinio in hac materia est, solemnitate voti castitatis formaliter consistere in dicta traditione: ita docent graves Theologi. D. Thomas, in 4, dist. 38, q. 1, art. 2, q. 3, in corpore, et ad 2, et art. 3, q. 3. Idem habet quodlib. 3, art. 18, et quodlib. 40, art. 11, ad 1. Probabileque est in 2. 2 idem dicere voluisse, cum consecrationi speciali solemnitate tribuit, nomine consecrationis dictam traditionem intelligendo, quia per illam consecratur homo divino obsequio, ut in fine præcedentis capitis dixi. Sub nomine vero traditionis idem docuerunt Bonav., d. dist. 38, art. 2, q. 1; Durand., q. 1; Richard., art. 7, q. 2; Argentin., a. 3, ad 4; Mairon., q. unica, particula 4. Et ex Thomistis, Capreol., dist. 33, art. 1, conclus. 2 et 3, et art. 3, ad 1 Scoti contra secundam conclusionem; et ibi Deza, art. 3, notab. 4; Arag. 2. 2, q. 88, art. 7; et Soto, dist. 38, q. 2, art. 1 et 2, et lib. 7 de *Justitia*, q. 2, art. 5, col. 6. Et idem sentit Petrus Soto, d. lect. 5 de *Matrim.*, ad finem, quamvis nonnulla dicat, quæ obscuriore ejus mentem reddunt, ut in discursu videbimus. Clarius loquitur Turrecr. in c. *Presbyteris*, dist. 27, et in c. *Sicut bonum*, 27, quæst. 1, art. 2. Et ex scriptoribus nostræ Societatis, sequuntur hanc sententiam Valentia, 3 tom., disp. 6, q. 6, punct. 5, et in 4 tomo, disp. 10 de *Matrim.*, q. 5, punct. 3; Henric., lib. 12 de *Matrim.*, c. 5, n. 3 et 4, qui alios refert, et plures Sancius infra citandus. Est autem in modo loquendi aliqua diversitas inter hos auctores, nam quidam asserunt, ipsam sui traditionem, quam religiosus facit religioni, esse essentialiter ipsum votum solemnne castitatis, quod nobis non placet, ut in lib. 1 de Voto, c. 14, et paulo etiam ante diximus, et in sequenti-

bus iterum dicemus. Alii ergo distinguendo illa duo, prout nos illa distinximus, dicunt ab ipsa traditione habere votum vim inhabilitandi personam ad matrimonium, et ideo illam esse veluti moralem formam solemnizantem ejusmodi votum. Et in hoc sensu dicunt, votum solemnne castitatis includere promissionem, cum traditione et translatione domini in Deum mediante homine, seu in hominem vice Dei. Et ita loquitur D. Thomas, d. q. 3, art. 18.

3. *Fundamentum præcipuum hujus sententiæ.* — Primum et præcipuum hujus sententiæ fundamentum est, quia res uni tradita non potest alteri valide donari; ergo religiosus donatus Deo per votum habens traditionem annexam non potest valide se tradere alteri homini in conjugem; ergo ex vi talis voti dictæ traditioni conjuncti, talis persona fit ad matrimonium validum contrahendum inhabilis; sed in hoc consistit substantialis solemnitas voti castitatis, vel certe illud est infallibile signum talis voti, ut dictum est. Ergo votum castitatis religiosæ ex vi prædictæ donationis solemnizatur, et reddit personam inhabilem ad statum matrimonii. Probatur hæc ultima consequentia, quia traditio proprii corporis, quæ in matrimonio fit, repugnat formaliter ac directe cum prædicta traditione religiosa.

4. *Declaratur et confirmatur.* — Secundo declaratur amplius hæc ratio, quia possibilis est status religiosus, in quo talis fiat traditio proprii corporis ad cœlibatum servandum in Dei honorem, ut sit impossibilis cum traditione matrimonii; ergo talis est illa, quæ nunc fit in professione religiosa cum voto castitatis; ergo inde habet tale votum, ut sit solemnne. Antecedens probatur, quia in tali genere traditionis nulla est repugnantia; nam homo potest se tradere Deo in ejus obsequium, prout voluerit, et Deus per ministros suos potest talem traditionem acceptare, et ita peculiare dominium in corpus talis hominis acquirere, præter generale dominium omnium, quod ex vi creationis habet. Sicut aliarum rerum temporalium, quæ ad cultum Ecclesiæ donantur, acquirit Deus speciale dominium, ratione cujus non potest donator de illis amplius disponere, vel alteri eas donare, quia per donationem Deo factam se tali potestate et priori dominio privavit; ita ergo potest fieri in dominio proprii corporis. Sicut potest etiam unus homo alteri se in servitum tradere, per quam donationem ab alio